

Birlad

Colocviul regizorilor din teatrele dramatice ediția a VI-a

În ziua de 29 octombrie 1983, la Teatrul „Victor Ion Popa” din Birlad a avut loc deschiderea celei de-a VI-a ediții a Colocviului regizorilor din teatrele dramatice. Au participat reprezentanți ai Comitetelor județean și municipal de partid Vaslui, respectiv Birlad, ai Comitetului județean și ai Comitetului municipal de cultură și educație socialistă, ai A.T.M., regizori, aramaturgi, critici de teatru.

În alocuțiunea tovarășului Ioan Frățilă, prim-secretar al comitetului județean P.C.R. Vaslui, au fost înfățișate importante succese din economie și viața socială repurtate de județ, în efortul mereu sporit de traducere în viață a directivelor Congresului al XII-lea, precum și realizările din domeniul artei și culturii.

Exemplara organizare a colocviului, generozitatea, căldura și ospitalitatea cu care au fost primiți toți participanții constituie încă o dovadă a importanței și respectului de care se bucură cultura în anii socialismului.

În încheierea colocviului, la festivitatea de înmînare a premiilor, în prezența tovarășei Elena Rănceanu, secretar cu probleme de propagandă al Comitetului județean de partid Vaslui, și a tovarășei Elena Condrea, președintă a Comitetului județean de cultură și educație socialistă, regizorrea Sanda Manu, președinta juriului, a dat citire listei laureaților acestei manifestări teatrale.

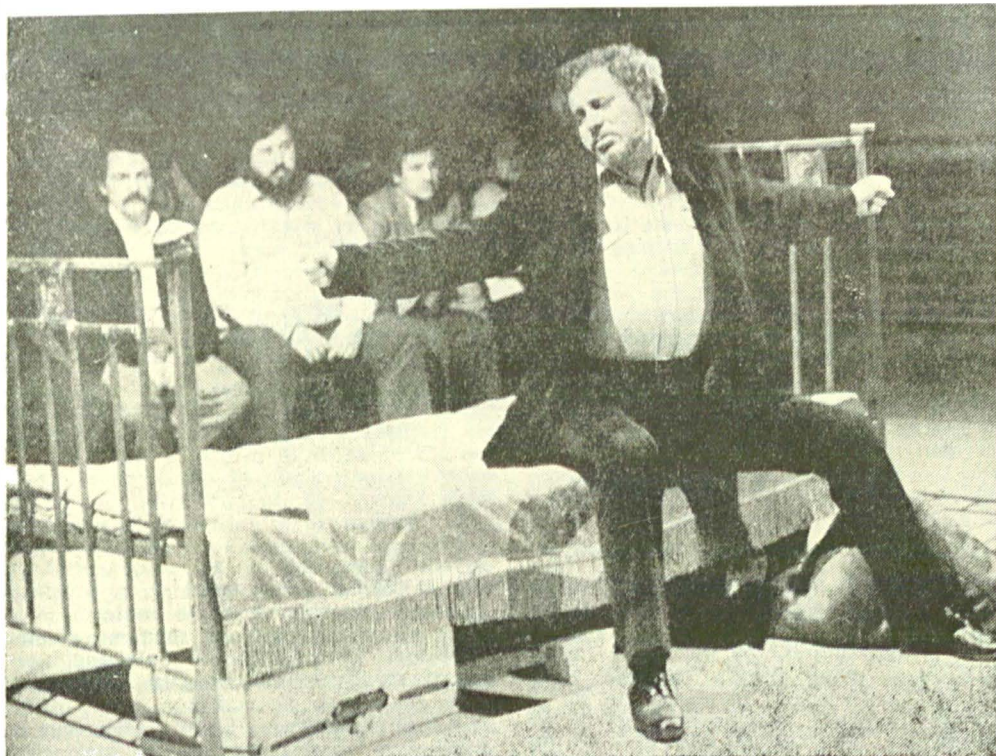
Temeiul și sensul acestei manifestări rezidă în necesitatea de a cerceta nivelul artistic și profesional al regiei românești contemporane.

Dintre cele șase teatre invitate să participe cu spectacole, alături de teatrul-gazdă, au fost prezente doar cinci: Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani, cu *O sărbătoare princiară* de Teodor Mazilu, în regia lui Alexa Visarion; Teatrul Municipal din Ploiești, cu *Familia* de Dina Cocea, în regia aceluiași reputat regizor; Teatrul de Stat din Arad, cu *Salonul* de Paul Everac, punere în scenă de Radu Dinulescu; Teatrul Dramatic din Galați, cu *Rezervația de pelicani* de D. R. Popescu, în montarea lui Dan Stoica; Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași, cu *Vînătoarea de rațe* de A. Vampilov, direcția de scenă — Nicolae Scarlat.

Teatrul „Victor Ion Popa” din Birlad a deschis colocviul, în calitate de gazdă, cu spectacolul *Europa, sport, viu sau mort!* de Paul Cornel Chitic, în regia lui Matei Varodi.

Hotărîrea juriului de a nu acorda premiul I califică prompt această a VI-a ediție a colocviului ca fiind modestă; spectacolele selectate drept eșantioane ale artei regizorale românești denotă predilectia — pînă la abuz — pentru „teatralizare”; viziunea regizorală se înstrăinează în mod programatic de text, de substanța și mesajul lui, fie pentru a experimenta o așa-zisă plasticitate a imaginii, fie pentru a propune, stingaci, o conceptualizare a procedeelor de vizualizare scenică. Cele două spectacole discutate în acest sens sînt cele semnate de Matei Varodi și, respectiv, de Radu Dinulescu.

(continuare în pag. 14)

Vinătoarea de rațe de A. Vampilov. În prim-plan, Sergiu Tudose.

Premiile

MARELE PREMIU

Regizorului **NICOLAE SCARLAT**, pentru spectacolul cu piesa Vinătoarea de rațe de A. Vampilov, Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași.

PREMIUL I

Nu se acordă.

PREMIUL II

Regizorului **DAN STOICA**, pentru spectacolul cu piesa Rezervația de pelicanî de D. R. Popescu, Teatrul Dramatic din Galați

PREMIUL III

Regizorului **MATEI VARODI**, pentru spectacolul cu piesa Europa, aport, viu sau mort ! de Paul Cornel Chitic, Teatrul „Victor Ion Popa” din Birlad.

PREMIUL SPECIAL AL JURIULUI

Regizorului **ALEXA VISARION**, pentru spectacolele cu piesele Familia de Dina Cocea, Teatrul Municipal din Ploiești, și O sărbătoare princiară de Teodor Mazilu, Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani.

tație democratică, punându-se în fruntea mulțimilor îndată ce observă că foștii rezistenți dispăruseră prin asasinat ori renunțaseră la ideile democratice. Urmărit de poliție, el ajunge în adâncă ilegalitate (memorabilă e aici, pe latura grotescă, aceea curat expresionistă, momentul înmormintării minerilor prinși de o prăbușire sub pământ). Mai sînt și alte corelații. *Covor oltenesc*, unde e vorba de mediile militare în august 1944 (toți sînt obosiți de război și ar voi să evadeze către Istanbul, la englezi) nu poate face abstracție de complicațiile polițiste (preferate, curios, de Ion D. Sirbu); însă caracterologia este fixată neașteptat de bine. *Simion cel drept* (drama unui bătrîn, legat de lumea lui arhaică, atacată de modificările vieții moderne) putea fi o tragedie memorabilă, pe un fond al revoltei conștiinței magice, dar e numai o dramă socială, onorabilă. În fine, cea mai nouă, am impresia, dintre creațiile lui Ion D.

Sirbu (*Pragul albastru*) este și cea mai stranie compoziție a lui, aceasta cu toate datele tragediei pentru care dramaturgul părea fără îndoială înzestrat. Într-un sat arhaic, de moși (o lume „de o primitivitate dură, cremenită“), apare un oarecare Lazarus, escroc mistic, pus pe îmbogățire prin înșelătorie (ar putea, zice el, să învie oamenii și să prefacă metalele curente în aur); subtrucția e, mi se pare, mai complicată decît se poate descrie în mod curent (cu sugestii rozacrocene), însă sub raport estetic acest fapt e în fond neglijabil. Biruința civilizației vechi, rezistente la asaltul religiilor distructive — aceasta e teza și nu se poate spune că dramaturgul nu a exemplificat-o corect (cu însă prea puțină materie tragică, așa cum ar fi meritat).

Curioasă e, în această dramaturgie, meritorie și, pe alocuri, de o indiscutabilă inventivitate, absența simfonicului proporțiilor.

(continuare de la pag. 10)

Un dialog viu s-a purtat de-a lungul mai multor zile de colocviu și în jurul spectacolelor realizate de Alexa Visarion — unul dintre regizorii importanți ai teatrului românesc. Creațiile sale poartă marca inconfundabilă a unei concepții regizorale ferme și convingătoare, pe care regizorul și-a denumit-o *teatru de stare*. Unii vorbitori au semnalat, însă, că, în întâlnirea cu textul lui Teodor Mazilu, cele două personalități artistice, a regizorului și a autorului, s-au stîmjenit reciproc. Alexa Visarion neacordînd suficientă atenție spiritului mazilian, iar textul neîngăduindu-i regizorului să-și construiască spectacolul conform viziunii sale.

Realizarea lui Dan Stoica și-a propus să fie respectuos fidelă textului și metodic neambițioasă în sensul spectaculosului. Experiența de regizor de film i-a permis aplicarea procedurii numite „enchainé“; succesiunea zigzagată de scene abrupt întrerupte a piesei s-a transformat astfel în fluentă narativă și emoțională. Observațiile critice au vizat cîteva soluții naive, operetistice, pe care regi-

zorul le-a creditat, în viziunea sa, cu excesive calități poetice.

Creația regizorală care a ridicat din nou stacheta exigențelor artistice la cota firească a fost, după opinia unanimă a participanților la colocviu, spectacolul semnat de Nicolae Scarlat. Naționalul ieșean a izbutit astfel performanța de a resitua actorul în centrul actului regizoral, în centrul atenției și în miezul faptului interpretativ. Succesul rețut de colectivul ieșean sub conducerea lui Nicolae Scarlat este indiscutabil.

Fiecare componentă a textului (conflict, acțiune, scenă, replică etc.) își dezvoltă, prin regia lui Scarlat, acele mijloace, soluții, procedee interpretative necesare unei exemplare expresivități. Rigorizarea acestora exclude întâmplarea, improvizarea, interzice actorului, fie și pentru o secundă, situarea în scenă ca figurant.

Bineînțeles, reprezentarea teatrului ieșean a dat un sentiment stenic și a trezit din nou speranțele în legătură cu ceea ce poate fi și, de fapt, este regia românească.

ANTONIM